KLUCZ ODPOWIEDZI · DLA NAUCZYCIELA

Sprawdzian: Polska w XIV i XV w. (klasa 1 liceum)

Grupa A

1. (1 pkt) **B**

2. (1 pkt) **A**

3. (1 pkt) **C**

4. (1 pkt) **C, E**

5. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Zagrożenie krzyżackie, oferta tronu dla Jagiełły. Chrystianizacja Litwy, Grunwald.
Punktacja: Okoliczności(1)+znaczenie(1).

6. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Kazimierz Wielki (1333–1370) zasłynął reformami: skodyfikował prawo (statuty wiślicki i piotrkowski), wzniósł sieć zamków granicznych i założył Akademię Krakowską (1364). Politycznie: pokojem kaliskim z Krzyżakami (1343) odzyskał Kujawy i ziemię dobrzyńską, zrzekając się praw do Pomorza Gdańskiego i ziemi chełmińskiej; wobec Czech zrezygnował ze Śląska (ostatecznie układem w Pradze w 1356 r.) i skupił się na ekspansji na wschód (Ruś Halicka, Podole). Polska stała się potęgą regionalną, a gospodarka rozwinęła się dzięki lokacji miast na prawie magdeburskim.
Punktacja: 1 pkt za reformy wewnętrzne (kodyfikacja prawa, zamki, Akademia Krakowska). 1 pkt za politykę zagraniczną (Ruś Halicka; pokój kaliski z Krzyżakami 1343 — odzyskanie Kujaw i ziemi dobrzyńskiej; rezygnacja ze Śląska na rzecz Czech). 1 pkt za ocenę znaczenia panowania. 3 pkt.

7. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Władysław Łokietek, po latach walki o zjednoczenie rozbitych dzielnic piastowskich, uzyskał poparcie części możnowładztwa i Kościoła, co umożliwiło mu koronację na króla Polski w katedrze na Wawelu w 1320 roku, za zgodą papieża Jana XXII. Koronacja miała ogromne znaczenie symboliczne i polityczne — oznaczała formalne odrodzenie zjednoczonego Królestwa Polskiego po niemal dwóch wiekach rozbicia dzielnicowego, choć terytorium państwa było wówczas okrojone, bez Śląska i Pomorza Gdańskiego.
Punktacja: Okoliczności — koniec walki o zjednoczenie dzielnic, poparcie części możnych i Kościoła (1 pkt) + koronacja na Wawelu za zgodą papieża (1 pkt) + znaczenie — symboliczne i polityczne odrodzenie zjednoczonego, choć okrojonego terytorialnie królestwa (1 pkt). Maks. 3 pkt.

Grupa B

1. (1 pkt) **D**

2. (1 pkt) **B**

3. (1 pkt) **A**

4. (1 pkt) **B**

5. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Polska zamieszkana przez Polaków, Niemców, Rusinów, Żydów, Ormian. Statut kaliski (1264) gwarantował Żydom swobodę handlu i wyznania.
Punktacja: Wielokulturowość (1 pkt) + stosunek do Żydów (1 pkt).

6. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Kazimierz Wielki skodyfikował prawo zwyczajowe w statutach wiślickim (dla Małopolski) i piotrkowskim (dla Wielkopolski), porządkując system sądowniczy. W 1364 roku założył w Krakowie Akademię Krakowską – drugi po praskim uniwersytet w Europie Środkowej, kształcący przyszłych urzędników i prawników. Ponadto rozbudował system obronny kraju, wznosząc liczne murowane zamki i umocnienia miejskie, oraz reformował gospodarkę i monetę. Według Jana Długosza król „zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną".
Punktacja: Podanie i wyjaśnienie pierwszego przykładu działania reformatorskiego (np. kodyfikacja prawa – statuty wiślicko-piotrkowskie) (1pkt) + podanie i wyjaśnienie drugiego przykładu (np. założenie Akademii Krakowskiej w 1364 roku) (1pkt) + podanie i wyjaśnienie trzeciego przykładu (np. rozbudowa sieci zamków obronnych, reforma monetarna lub ochrona ludności miejskiej i żydowskiej) (1pkt). 3 pkt.

7. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Unia w Krewie z 1385 r. połączyła Polskę i Litwę więzami personalnymi poprzez małżeństwo księcia litewskiego Jagiełły z królową Jadwigą, warunkowane przyjęciem przez Litwę chrztu w obrządku łacińskim. Zapoczątkowała dynastię jagiellońską, panującą w Polsce przez ponad dwa stulecia. Umożliwiła też stworzenie wspólnego frontu polsko-litewskiego przeciw zagrożeniu ze strony zakonu krzyżackiego, co zaowocowało zwycięstwem pod Grunwaldem w 1410 roku.
Punktacja: Uwzględnienie: okoliczności zawarcia unii (zagrożenie krzyżackie), chrztu Litwy i małżeństwa Jadwigi z Jagiełłą, powstania dynastii jagiellońskiej, wspólnego frontu przeciw zakonowi krzyżackiemu. Maks. 3 pkt.

Skala ocen (orientacyjna, 12 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	11–12 pkt
dobry (4)	9–10 pkt
dostateczny (3)	6–8 pkt
dopuszczający (2)	4–5 pkt
niedostateczny (1)	0–3 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/historia/polska-w-xiv-xv-w**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.